

8

Viacrozmerné pole

Pojmy zavedené v 7. prednáške₍₁₎

- obal'ovacie triedy
 - primitívne typy ako objekty
- knižnice
 - balíčky
 - príkaz import

Pojmy zavedené v 7. prednáške₍₂₎

- cykly
 - for
 - do-while
- operatory ++, --

Pojmy zavedené v 7. prednáške₍₃₎

- pole
 - kontajner s pevným počtom prvkov
 - definícia
 - vytvorenie a inicializácia
 - práca s poľom ako celkom
 - práca s prvkami poľa
 - dĺžka poľa - length

Pojmy zavedené v 7. prednáške₍₄₎

- diagramy aktivít
 - foreach
 - while
 - for
 - do-while

Cieľ prednášky

- viacrozmerné polia
- vnorené cykly
- this
- sekcie rozhrania
- príklad: Sudoku

Sudoku₍₁₎

9				8			5	
2	5		7			9		4
							8	6
	8		1	3				2
		6		4		1		
5				6	9		4	
3	7							
8		2			3		1	5
	1			9				3

- hlavolam – v každých novinách
- cieľ: čiastočne vyplnenú mriežku doplniť tak, aby obsahovala každé číslo 1 až 9 práve raz v troch rôznych zoskupeniach.

Sudoku₍₃₎

- mriežka 9x9 políček
- tri typy zoskupení políček mriežky
 - riadky – 9 riadkov
 - stĺpce – 9 stĺpcov
 - bloky 3x3 – 9 blokov v zostave 3x3

Sudoku – zoskupenia políček

9				8			5	
2	5		7			9		4
							8	6
	8		1	3				2
		6		4		1		
5				6	9		4	
3	7							
8		2			3		1	5
	1			9				3

Sudoku – 1. cieľ projektu

- podpora pre riešiteľa
- požadované funkcie:
 - zobrazenie mriežky
 - vloženie čísla do políčka
 - načítanie zadania
 - priebežná kontrola pravidiel

Sudoku – rozhranie

Sudoku

- + new(): Sudoku
- + vykresliMriezku(): void
- + nastavPolicko(pRiadok: int, paStlpec: int, paHodnota: int): void
- + nacistajZadanie(): void

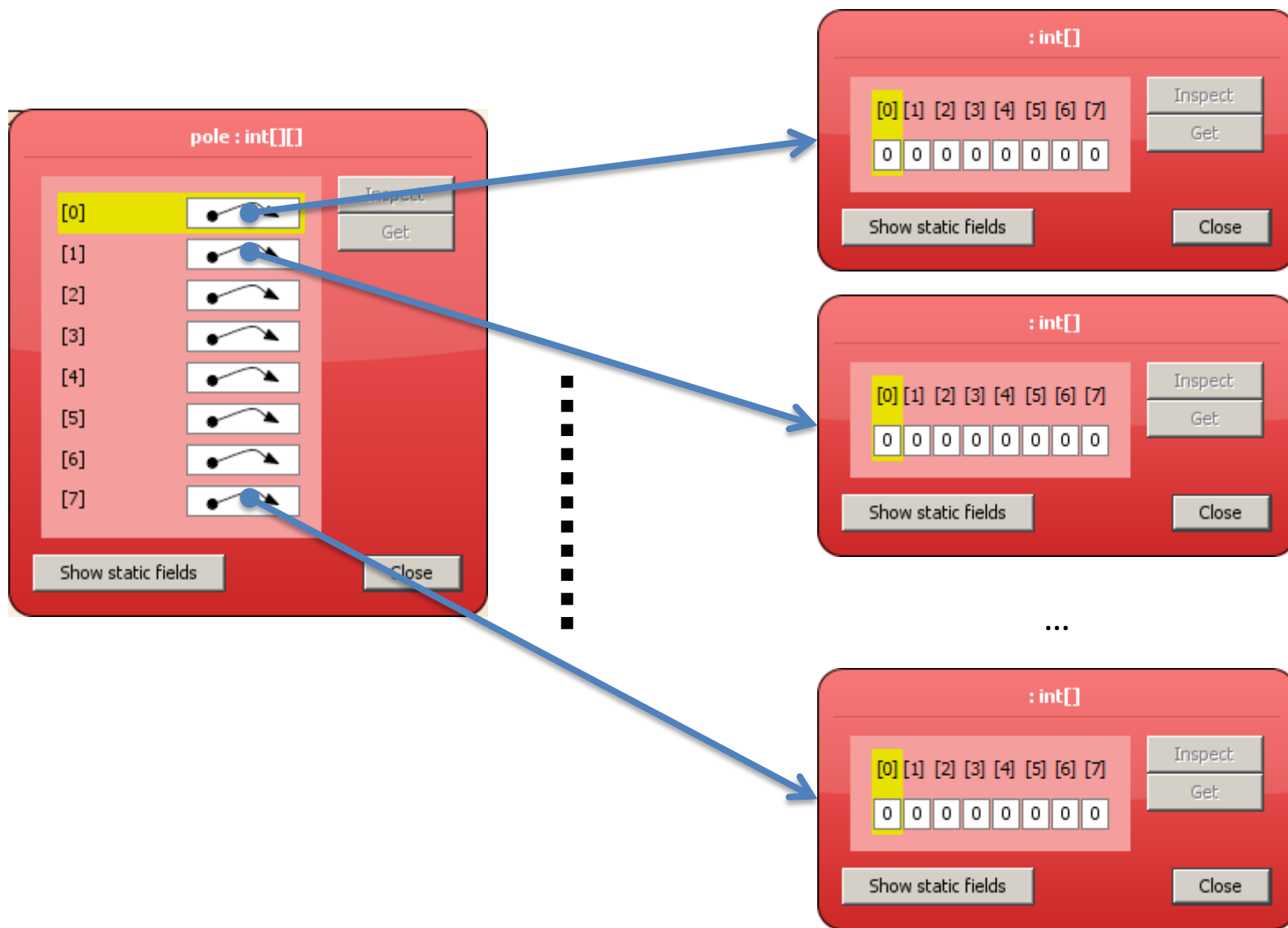
Sudoku – mriežka

- doteraz – jednorozmerné problémy
 - Diár – zápis poznámok pod sebou
 - Analyzátor logu – hodiny idú po sebe
- Sudoku – dvojrozmerná mriežka
 - má políčka vedľa seba aj pod sebou
- podobné úlohy
 - Šach, Dáma, Skákaná – šachovnica
 - Maľované krížovky
 - Matematika – matice
 - ...

Polia ako prvky iného poľa

- prvkom poľa môže byť objekt
 - môže byť prvkom poľa iné pole?
 - pole je objekt
- =>
- prvkami poľa môžu byť aj iné polia

Polia ako prvky iného poľa

Pole polí – definícia

- Java – špeciálna syntax – historické dôvody

- definícia poľa:

```
typPrvkov[] menoPola;
```

typ prvkov

- definícia poľa polí

```
typPrvkov[][] menoPola;
```

typ prvkov?

Pole polí – vytvorenie

- Java – špeciálna syntax – historické dôvody

- vytvorenie poľa:

```
menoPola = new typPrvkov[pocetPrvkov];
```


- vytvorenie poľa polí

```
menoPola = new typPrvkov[pocetRiadkov][];
```


typ prvkov

Pole polí – definícia

- Java – špeciálna syntax – historické dôvody

- definícia poľa:

```
typPrvkov[] menoPola;
```

typ prvkov

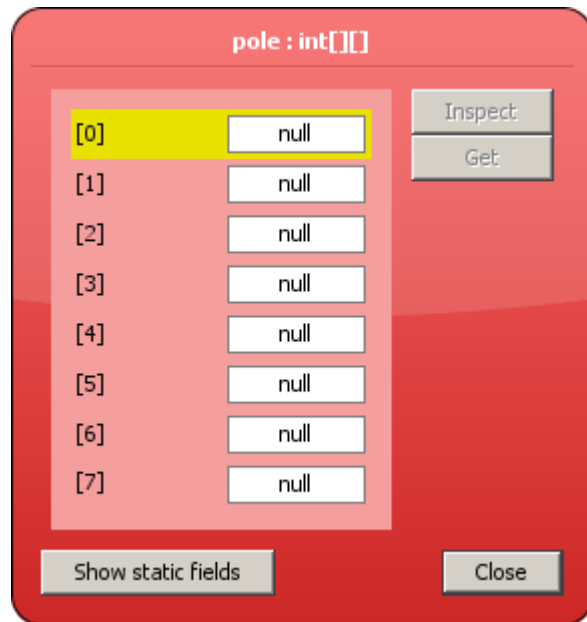
- definícia poľa polí

```
typPrvkov[][] menoPola;
```

typ prvkov?

Polia ako prvky iného poľa

```
mriezka = new int[9][];
```

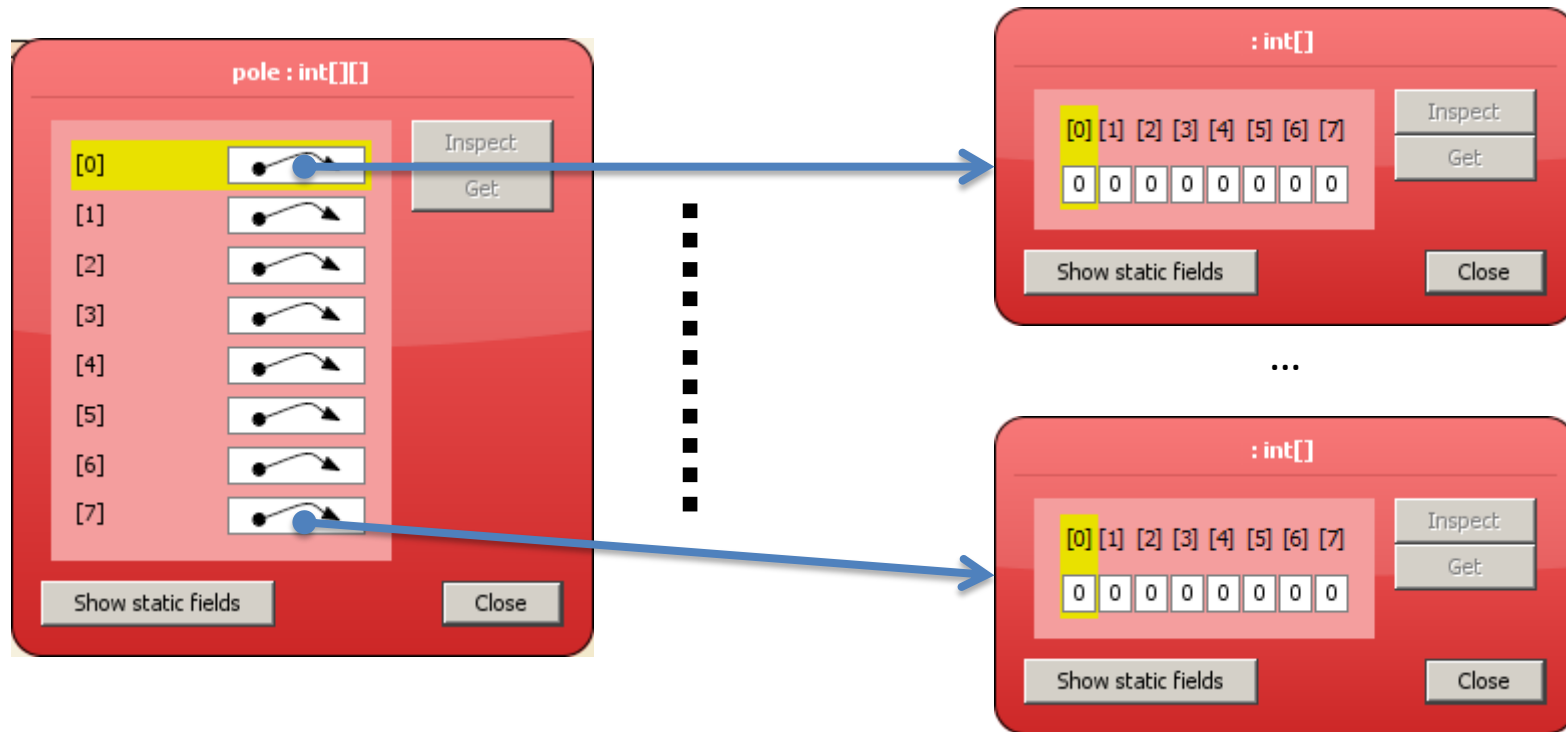

Pole polí – inicializácia₍₁₎

```
for (int i = 0; i < pole.length; i++) {  
    // pocetPrvkov – pocet prvkov vnoreného pola  
    pole[i] = new typPrvkov[pocetPrvkov];  
}
```

Pole polí – inicializácia₍₂₎

```
for (int i = 0; i < pole.length; i++) {  
    pole[i] = new typPrvkov[pocetPrvkov];  
}
```


Pole polí

- prvok-pole
- prvky rovnakých rozmerov → obdĺžniková forma (matica)
- rozmery – riadky a stĺpce
- nepravidelné viacrozmerné polia
 - jednotlivé riadky – rôzny počet prvkov

Pole polí – matica

`pole : int[][]`

	[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]
[0]	0	0	0	0	0	0	0	0
[1]	0	0	0	0	0	0	0	0
[2]	0	0	0	0	0	0	0	0
[3]	0	0	0	0	0	0	0	0
[4]	0	0	0	0	0	0	0	0
[5]	0	0	0	0	0	0	0	0
[6]	0	0	0	0	0	0	0	0
[7]	0	0	0	0	0	0	0	0

Inspect

Get

Show static fields

Close

Java – prístup k prvkom poľa polí

- pomenovanie prvkov – meno poľa + index riadku + index stĺpca

```
menoPola[indexRiadku][indexStĺpca]
```

- $0 \leq \text{index riadku} < \text{počet riadkov}$
- $0 \leq \text{index stĺpca} < \text{počet stĺpcov}$
- prvok poľa – premenná
- operácie – pravidlá pre typ prvkov
- index riadku, index stĺpca – celočíselné aritmetické výrazy

Java – prístup k prvkom

// 3. riadok, 4. stlpec

```
System.out.println(mriezka[2][3]);
```

Java – vytvorenie poľa polí – matica

- zjednodušená syntax

```
typPrvkov[][] menoPola  
    = new typPrvkov[pocetRiadkov][pocetStlpcov];
```

- príklad

```
int[][] mriezka = new int[9][9];
```

n-rozmerné pole

- dvojrozmerné pole – matica

```
int[][] matica;
```

- trojrozmerné pole

```
int[][][] kocka;
```

- ...

Sudoku – vnútorný pohľad

Sudoku

- aMriezka: int[][]

+ Sudoku()

+ vykresliMriezku(): void

+ nastavPolicko(paRiadok: int, paStlpec: int, paHodnota: int): void

+ nacistajZadanie(): void

Reprezentácia mriežky Sudoku

- Mriežka = matica
- prvky matice – čísla 1-9
- nevyplnené hodnoty?
- náhrada prázdneho políčka číslom mimo rozsahu 1-9
- môžeme teda použiť číslo 0

Sudoku – definícia triedy

```
public class Sudoku
{
    private int[][] aMriezka;

    ...
}
```

Sudoku – konštruktor

```
public Sudoku()  
{  
    aMriezka = new int[9][9];  
}
```


matica celých čísel – núl

Sudoku – metóda načítaj zadanie

- načíta zadanie vložené do zdrojových kódov
- testovacie sudoku

Vytvorenie poľa polí pomocou konštanty

- vytvorenie a inicializácia poľa:

```
typPrvkov[] menoPola = {zoznamPrvkov};
```

- vytvorenie a inicializácia poľa polí:

```
typPrvkov[][] menoPola = {  
    {zoznamPrvkovPrvehoRiadku},  
    {zoznamPrvkovDruhehoRiadku},  
    ...  
};
```

Vytvorenie poľa pomocou konštanty

- s definíciou:

```
typPrvkov[] menoPola = {zoznamPrvkov};
```

- bez definície:

```
menoPola = new typPrvkov[]{zoznamPrvkov};
```

- v prípade inicializácie s definíciou nie je new povinné – môže sa písať

```
typPrvkov[] menoPola
```

```
= new typPrvkov[]{zoznamPrvkov};
```

nepovinné

Sudoku – metóda nacistajZadanie

```
public void nacistajZadanie()
{
    aMriezka = new int[][] {
        {9, 0, 0, 0, 8, 0, 0, 5, 0},
        ...
        {8, 0, 2, 0, 0, 3, 0, 1, 5},
        {0, 1, 0, 0, 9, 0, 0, 0, 3}
    };
}
```

Sudoku – vykreslenie mriežky

- vypísanie na konzolu
- znaky:
 - „1“-„9“: Známe hodnoty v mriežke
 - „.“: Nevyplnená hodnota

Sudoku – metóda vykresliMriezku

```
public void vykresliMriezku()
{
    for (int riadok = 0; riadok < 9; riadok++) {
        this.vykresliRiadok(riadok);
    }
}
```

Posielanie správ

- Digitálne hodiny – objekt celok posiela správy častiam
- projekt Sudoku – trieda Sudoku
- objekt posiela správy sám sebe
- formát správy
 - adresát.selektor(parametre)
- adresát this – kľúčové slovo
- implicitný parameter každej metódy
- objekt sám seba označuje this (self)

explicitné použitie this

```
public void vykresliMriezku()
```

```
{
```

```
    for (int riadok = 0; riadok < 9; riadok++) {
```

```
        this.vykresliRiadok(riadok);
```

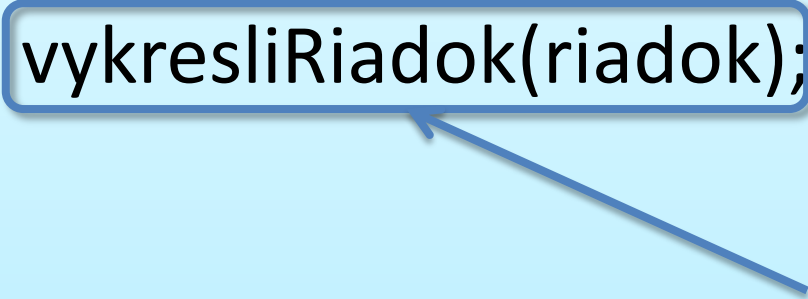
```
    }
```

```
} adresát
```

objekt si posiela správu

implicitné použitie this

```
public void vykresliMriezku()  
{  
    for (int riadok = 0; riadok < 9; riadok++) {  
        vykresliRiadok(riadok);  
    }  
}
```


this je podľa syntaxe nepovinné

Sudoku – metóda vykresliRiadok

```
public void vykresliRiadok(int paRiadok)
{
    for (int stlpec = 0; stlpec < 9; stlpec++) {
        System.out.print(aMriezka[paRiadok][stlpec]);
    }
    System.out.println();
}
```

Sekcie rozhrania

- verejné – obsahuje správy, ktoré môže poslať ľubovoľný objekt
 - definícia triedy obsahuje metódy public
- neverejné – obsahuje správy, ktoré si môže poslať len objekt sám
 - definícia triedy obsahuje metódy private

Sudoku

- aMriezka: int[][]

+ Sudoku()

+ vykesliMriezku(): void

+ nastavPolicko(paRiadok: int, paStlpec: int, paHodnota: int): void

+ nacistajZadanie(paRiadok: int, paStlpec: int, paHodnota: int): void

- vykresliRiadok(paRiadok: int): void

- kontrolaRiadkova(paRiadok: int, paHodnota: int): boolean

- kontrolaStlpcova(paStlpec: int, paHodnota: int): boolean

- kontrolaBlokova(paRiadok: int, paStlpec: int, paHodnota: int): boolean

- kontrola(paRiadok: int, paStlpec: int, paHodnota: int): boolean

existujú neverejné správy

Sudoku – metóda vykresliRiadok

```
private void vykresliRiadok(int paRiadok)
{
    for (int stlpec = 0; stlpec < 9; stlpec++) {
        System.out.print(aMriezka[paRiadok][stlpec]);
    }
    System.out.println();
}
```

Rozdeľuj a panuj

- vykresliMriezku:

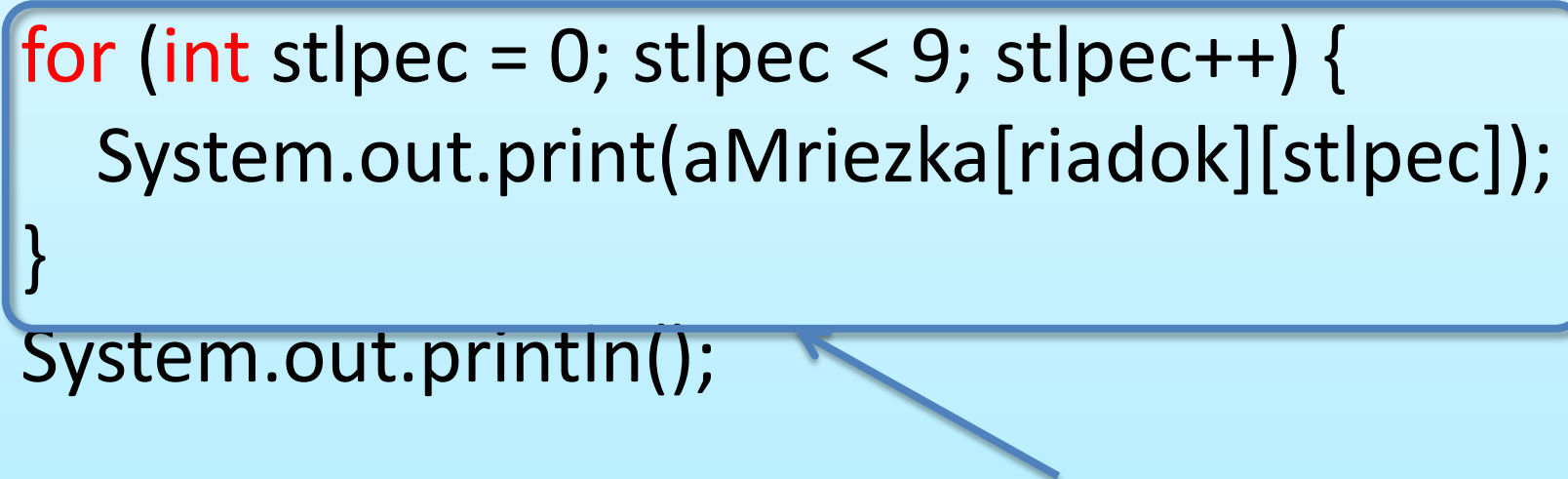
```
for (int riadok = 0; riadok < 9; riadok++) {  
    this.vykresliRiadok(riadok);  
}
```

- vykresliRiadok:

```
for (int stlpec = 0; stlpec < 9; stlpec++) {  
    System.out.print(aMriezka[paRiadok][stlpec]);  
}  
System.out.println();
```

Urob všetko sám

```
public void vykresliMriezku()
{
    for (int riadok = 0; riadok < 9; riadok++) {
        for (int stlpec = 0; stlpec < 9; stlpec++) {
            System.out.print(aMriezka[riadok][stlpec]);
        }
        System.out.println();
    }
}
```


vnorený cyklus

For-each pre viacrozmerné polia

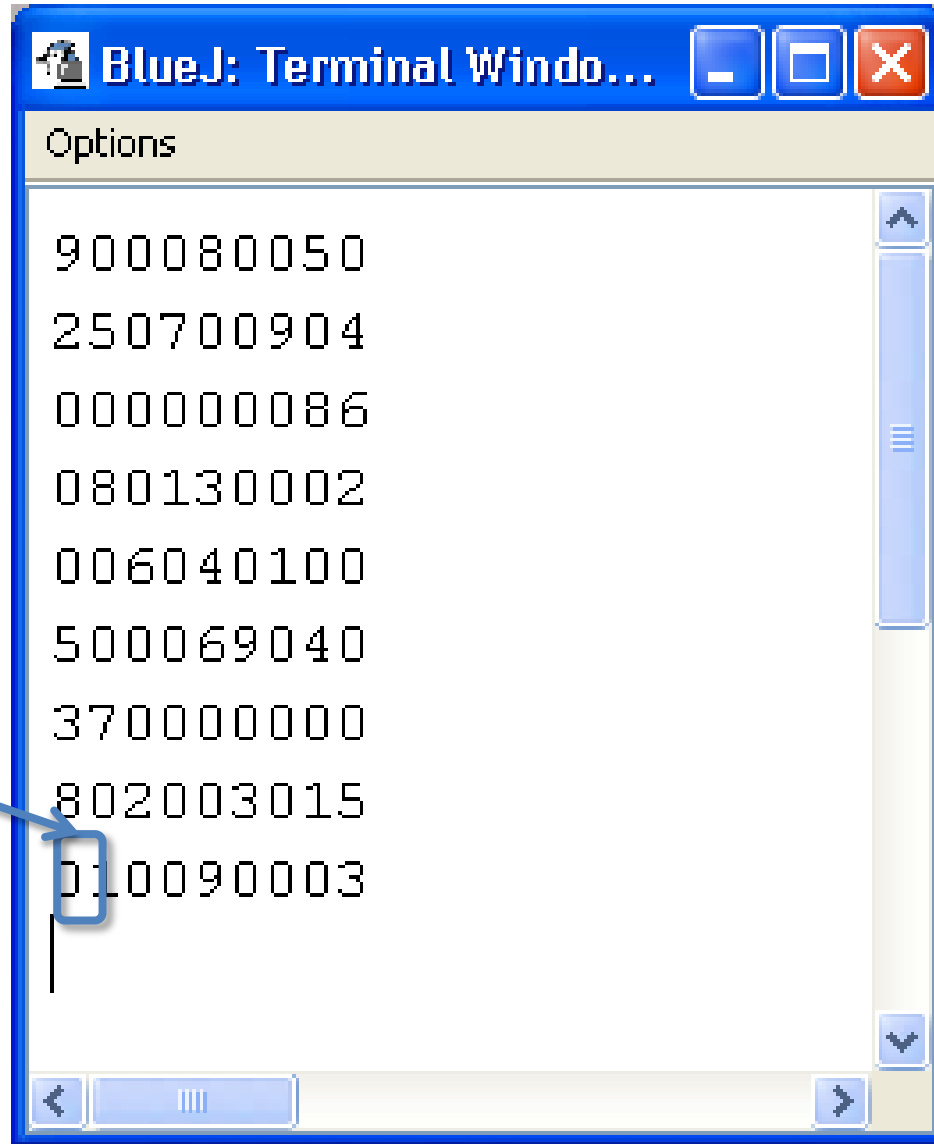
- pole je objekt
- pole je kontainer
- na prechádzanie poľa teda môžeme použiť for-each
- prvkami dvojrozmerných polí sú polia – riadky

For-each pre viacrozmerne polia – príklad

```
public void vykresliMriezku()  
{  
    for (int[] riadok : aMriezka) {  
        for (int policko : riadok) {  
            System.out.print(policko);  
        }  
        System.out.println();  
    }  
}
```


Výsledok

mala byť bodka

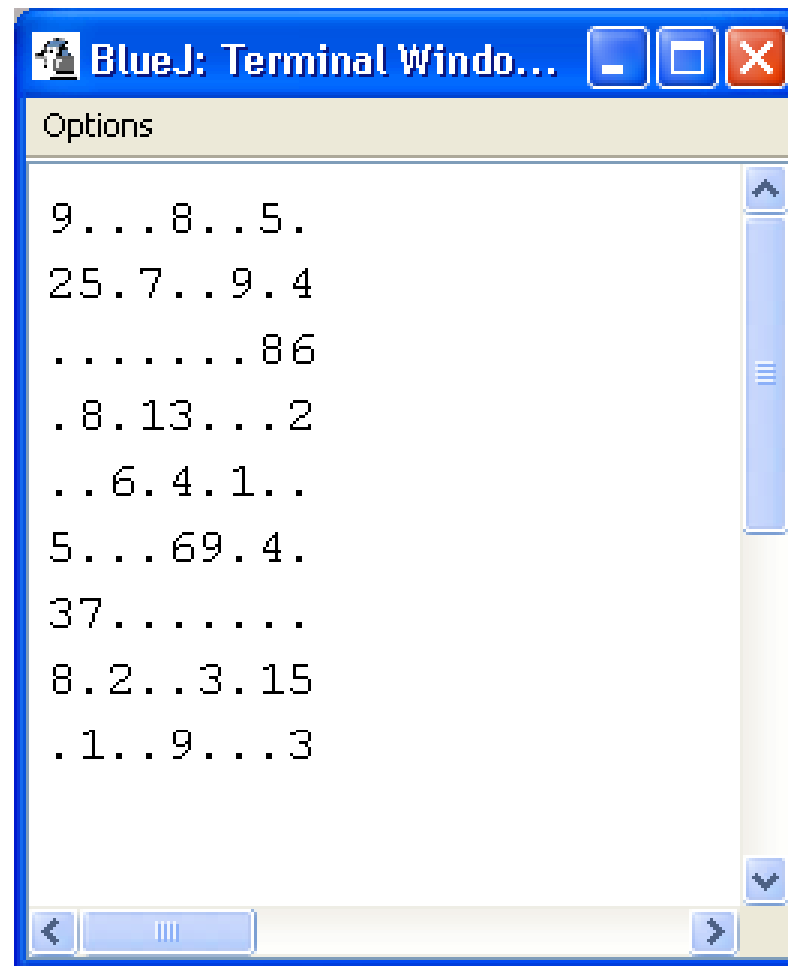
```
BlueJ: Terminal Windo...  
Options  
900080050  
250700904  
000000086  
080130002  
006040100  
500069040  
370000000  
802003015  
010090003  
|
```

Sudoku – metóda vykresliMriezku

```
System.out.print(policko);
```

```
if (policko == 0) {  
    System.out.print(".");  
} else {  
    System.out.print(policko);  
}
```

Výsledok

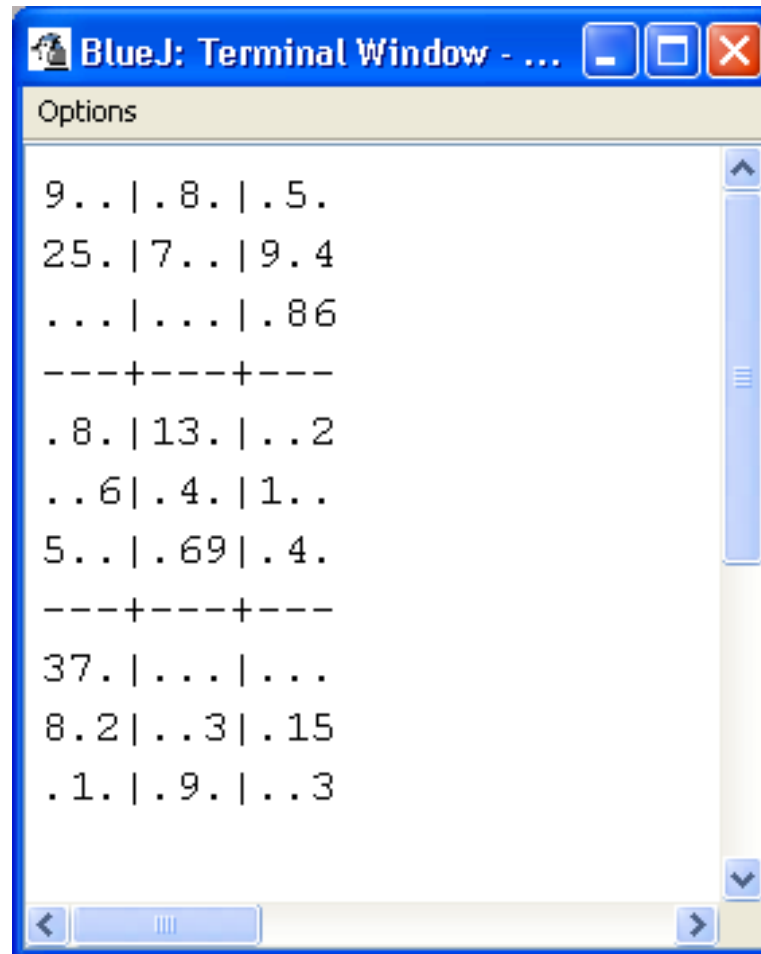

A screenshot of a BlueJ Terminal Window titled "BlueJ: Terminal Windo...". The window contains a 9x9 grid of numbers, likely representing a solution to a 9x9 grid puzzle. The numbers are as follows:

9	.	.	.	8	.	.	5	.
25	.	7	.	.	9	.	4	.
.	86	.
.	8	.	13	.	.	.	2	.
.	.	6	.	4	.	1	.	.
5	.	.	.	69	.	4	.	.
37
8	.	2	.	.	3	.	15	.
.	1	.	.	9	.	.	.	3

Jednoduchá úloha

- doplňte deliace čiary pre bloky sudoku


```
BlueJ: Terminal Window - ...
Options
9..|.8.|.5.
25.|7..|9.4
...|...|.86
---+---+---
.8.|13.|..2
..6|.4.|1..
5..|.69|.4.
---+---+---
37.|...|...
8.2|..3|.15
.1.|.9.|..3
```


Sudoku – metóda nastavPolicko

```
public void nastavPolicko
    (int paRiadok, int paStlpec, int paHodnota)
{
    if (paRiadok >= 0 && paRiadok < 9 &&
        paStlpec >= 0 && paStlpec < 9 &&
        paHodnota > 0 && paHodnota <= 9) {
        aMriezka[paRiadok][paStlpec] = paHodnota;
    }
}
```

Priebežné kontroly pravidiel

- kedy kontrolovať?
- odpoveď: pri vkladaní čísla
- typy kontrol:
 - riadková – nemôžem vložiť číslo, ktoré sa už v riadku nachádza
 - stĺpcová – nemôžem vložiť číslo, ktoré sa už v stĺpci nachádza
 - bloková – nemôžem vložiť číslo, ktoré sa už v bloku nachádza

Sudoku – kontroly

9				8			5	
2	5		7			9		4
							8	6
	8		1	3				2
		6		4		1		
5				6	9		4	
3	7							
8		2			3		1	5
	1			9				3

Sudoku – metóda kontrolaRiadkova

```
private boolean kontrolaRiadkova
    (int paRiadok, int paHodnota)
{
    for (int stlpec = 0; stlpec < 9; stlpec++) {
        if (aMriezka[paRiadok][stlpec] == paHodnota) {
            // predcasne ukoncenie cyklu
            return false;
        }
    }
    return true;
}
```


Sudoku – metóda kontrolaStlpcova

```
private boolean kontrolaStlpcova
    (int paStlpec, int paHodnota)
{
    for (int riadok = 0; riadok < 9; riadok++) {
        if (aMriezka[riadok][paStlpec] == paHodnota) {
            // predcasne ukoncenie cyklu
            return false;
        }
    }
    return true;
}
```

Sudoku – metóda kontrolaBlokova₍₁₎

```
private boolean kontrolaBlokova  
    (int paRiadok, int paStlpec, int paHodnota)  
{  
    int startR = (paRiadok/3)*3;  
    int startS = (paStlpec/3)*3;  
    ...  
}
```

Sudoku – metóda kontrolaBlokova₍₂₎

```
for (int r = startR; r < (startR + 3); r++) {  
    for (int s = startS; s < (startS + 3); s++) {  
        if (aMriezka[r][s] == paHodnota) {  
            // predcasne ukoncenie cyklu  
            return false;  
        }  
    }  
}  
  
return true;
```

Sudoku – metóda kontrola

```
private boolean kontrola
    (int paRiadok, int paStlpec, int paHodnota)
{
    return
        this.kontrolaRiadkova(paRiadok, paHodnota) &&
        this.kontrolaStlpcova(paStlpec, paHodnota) &&
        this.kontrolaBlokova
            (paRiadok, paStlpec, paHodnota);
}
```

Sudoku – prehľadnejšia kontrola

```
private boolean kontrola(int paRi, int paSt, int paHo)
{
    if (!this.kontrolaRiadkova(paRi, paHo))
        return false;
    if (!this.kontrolaStlpcova(paSt, paHo))
        return false;
    if (!this.kontrolaBlokova(paRi, paSt, paHo))
        return false;
    return true;
}
```

Sudoku – metóda nastavPolicko

```
public void nastavPolicko
    (int paRiadok, int paStlpec, int paHodnota)
{
    if (paRiadok >= 0 && paRiadok < 9 &&
        paStlpec >= 0 && paStlpec < 9 &&
        paHodnota > 0 && paHodnota <= 9 &&
        this.kontrola(paRiadok, paStlpec, paHodnota)) {
        aMriezka[paRiadok][paStlpec] = paHodnota;
    }
}
```

Vďaka za pozornosť